



Výroční zpráva

Iniciativa Elkonin z.ú.

Telefon 776845004

Na Návsi 525/6A 111 01 Praha 10
IČO: 19372477

Web: www.elkonin.cz
kurz.elkonin@gmail.com

Obsah

Jsme na začátku... _____	1
Lidé v Iniciativě Elkonin _____	3
Hlavní pilíře naší práce _____	5
Pilíř I. - Podpora odborníků _____	6
Pilíř II. – Šíření informací _____	7
Pilíř III. – Podpora rodičů _____	8
Pilíř IV. - Rozvoj metodiky _____	9
První rok v číslech _____	10
Finanční výkaz _____	11
Kontaktní informace _____	12
Informace o společnosti _____	12





Jsme na začátku...

Založení Iniciativy Elkonin z.ú.

Naše práce začala již před 25 lety, kdy prof. Mikulajová vycestovala na mezinárodní seminář, který organizovalo NATO v rámci dimenze Věda a výzkum na téma Neuropsychologie čtení a psaní, kde byl často skloňován pojem „fonologické uvědomování“. Po návratu začala hledat stopu ve svých poznámkách z přednášek profesora Elkonina z vývojové psychologie na Moskevské státní univerzitě, kde studovala. Právě tam objevila jeho knihu „Jak učit děti číst“ a popis originální metody, založené na rozvíjení fonemického uvědomování. Prof. Mikulajová, dnes hlavní autorka adaptací této metody pro Českou a Slovenskou republiku, členka naší správní rady a supervizorka naší práce, se tak stala hlavní nositelkou rozvoje a šíření Elkoninovy metody u nás. V roce 2004 byla vydána první adaptace Elkoninovy metody do českého jazyka pro děti v předškolním věku.

V letech 2008 - 2012 probíhal mezinárodní výzkumný projekt ELDEL pod vedením Markéty Caravolas, kde začala spolupráce s Miroslavou Novákovou Schöffelovou, dnes ředitelkou Iniciativy Elkonin. Výzkum prohloubil naše znalosti o fonemickém uvědomování, vznikly modely vývoje čtení a psaní, zohledňující typ jazyka.

V roce 2016 se podařilo vydat přepracované vydání Elkoninovy metody, které již reflektovalo zkušenosti z praxe a naše vlastní výzkumná zjištění.

Od té doby se dařilo pořádat kurzy pro odborníky k Elkoninově metodě. Na jednom z kurzů se povedlo navázat spolupráci se dvěma nadšenými – Karolínou Jarešovou a Anežkou Kejřovou, které začaly šířit poselství Elkoninovy metody prostřednictvím přednášek pro rodiče a odbornou veřejnost a pořádat veřejné tréninky pro děti. Naše dva doposud oddělené „tábory“ – teoretiků a výzkumníků s odborníky z praxe jsme se rozhodli spojit a pracovat společně. Po čase jsme dospěli do bodu, že kromě pořádání kurzů, které se doposud dařilo ve spolupráci s univerzitami a jinými vzdělávacími organizacemi, bychom rádi rozšířili naše činnosti o další, na které potřebujeme vlastní platformu a vlastní finanční hospodaření.

Proto jsme se rozhodli pro založení naší neziskové organizace, která byla oficiálně zapsána u Městského soudu v Praze dne 24.5.2023.

Naším posláním je šíření Elkoninovy metody mezi odbornou a laickou veřejnost, podpora jejího rozvoje a její zpřístupnění co nejširšímu okruhu uživatelů a odborníků. Naše poslání chceme naplňovat prostřednictvím vzdělávání lektorů, osvětové činnosti mezi odbornou a laickou veřejností, výzkumem a publikační činností a rozšířením mezi uživatele.

Výhled do budoucnosti

Naše organizace je na začátku. V tuto chvíli se nám dobře podařilo nastartovat vzdělávání odborníků, ať už nových zájemců, nebo stávajících lektorů, kterým nabízíme širokou škálu dalších doplňujících vzdělávacích seminářů i jiné typy podpory. Vzdělávací kurzy nám přinášejí finanční zdroje. V tomto roce se podařilo je využít zejména na vystavění celé organizační struktury společnosti, vystavění webu apod. Do budoucna bychom ale rádi zaměřili naše působení především směrem k aktivitám osvětovým, výzkumným a publikačním. Naše hlavní vize do budoucna však je pomoci našim dílem zvýšit čtenářskou gramotnost dětí a probudit u nich chuť číst. Využít pro naplnění tohoto cíle můžeme to, co umíme - zprostředkovat Elkoninův trénink co nejvíce dětem, ať už skrze vzdělávání odborníků nebo přímou podporou dětí.

Miroslava Nováková Schöffelová

ředitelka Iniciativy Elkonin z.ú.

13. března 2024



Lidé v Iniciativě Elkonin



Miroslava Nováková Schöffelová

Ředitelka

Odborná garantka

Lektorka



Marína Mikulajová

Supervizorka

Odborná garantka

Lektorka



Anežka Kejřová

Lektorka



Karolína Jarešová

Lektorka, konzultantka



Ivana Nováková

Lektorka




Radka Smíšková

Organizátorka kurzů

Administrativní podpora

Hlavní pilíře naší práce



Podpora
odborníků

Šíření
informací

Podpora
rodičů

Rozvoj
metodiky

Pilíř I. - Podpora odborníků

V roce 2023 se nám podařilo realizovat kurzy pro zájemce o Elkoninovu metodiku a další navazující vzdělávání. V současné době máme v nabídce tyto kurzy:

Základní kurz: Trénink jazykových schopností dle Elkonina – předgrafémová a grafémová etapa

Navazující kurz: Trénink jazykových schopností pro děti se sluchovým postižením

Navazující kurz: Reflektivní seminář pro uživatele metodiky

Webináře (podpora pro začínající i pokročilé lektory):

Jak hravě zvládnout obtížnější oblasti v metodice dle Elkonina

Tipy pro práci s dětmi s odlišným mateřským jazykem

Druhá polovina tréninku efektivně a s chutí

Odborníkům nabízíme také možnost individuálních konzultací a diskusí či sdílení zkušeností na sociálních sítích.



Pilíř II. – Šíření informací

V tomto roce se nám podařilo vybudovat webovou stránku, která je hlavním rozcestníkem jak pro odborníky, tak pro rodiče. Na webové stránce v tuto chvíli rodiče i odborníci najdou vše důležité o Elkoninově metodě, praktické informace o kurzech pro odborníky či lektorech, kteří nabízejí trénink dětem, a v neposlední řadě jsou zde umístěny zajímavosti o Elkoninově metodě v podobě odborných a populárně naučných článků, které mohou sloužit pro další šíření informací laické i odborné veřejnosti.

V tomto roce se rovněž podařilo vybudovat facebookový profil, který slouží zejména jako rychlý informační kanál pro sdělování novinek, ale rovněž jako platforma pro sdílení zkušeností mezi odborníky a rodiči.

V prvním roce se zatím nepodařilo realizovat osvětové přednášky a účastnit se konferencí pro odbornou veřejnost, na což se chceme zaměřit v dalších letech. V současné době připravujeme komunikační strategii a vytipování rizikových lokalit (například dle posledních výsledků PISA chceme přednostně vyjet do krajů s horšími výsledky v oblasti gramotnosti a vzdělanosti pedagogů mateřských a základních škol).



Pilíř III. – Podpora rodičů

Podpora rodičů ze strany iniciativy probíhá spíše nepřímo – skrze vzdělávání odborníků, kteří po vyškolení mohou Trénink jazykových schopností podle Elkonina poskytnout jejich dětem.

V prvním roce jsme ale také otevřeli možnost individuálních konzultací přímo pro rodiče. Zatím to není příliš často využívanou možností. V příštím roce bychom rádi dále tuto činnost rozvinuli a zejména ji poskytovali rodičům bezplatně v závislosti na finančních zdrojích získaných z odborných kurzů či jiných zdrojů.

Přímé podpory se dostalo v tomto roce rodinám s dětmi s odlišným mateřským jazykem, kterým byl zdarma poskytnut Elkoninův trénink v rámci pilotování úpravy pro tyto děti.

Hlavní podporou, kterou se podařilo nastartovat v prvním roce, je zejména zpřístupnění informací. Rodiče mají prostřednictvím našeho webu možnost se dozvědět informace o Elkoninově metodě a také najít lektory, kteří poskytují trénink v místě jejich bydliště. V prvních měsících se nám podařilo vybudovat databázi vyškolených lektorů dle jednotlivých krajů, která je dostupná na našem webu.

V příštím roce bychom chtěli tuto databázi rozšířit o přehled pracovišť, které poskytují Elkoninův trénink jako součást své běžné činnosti.



Pilíř IV. - Rozvoj metodiky

Za první rok se nám podařilo naplnit naše hlavní cíle v oblasti rozvoje metodiky. Podařilo se dokončit pilotní ověřování nového programu pro mateřské školy "Výlet do Krajiny slov a hlásek: program na rozvíjení jazykových schopností podle Elkonina pro třídy mateřských škol", který bude zacílen nejen na děti rizikové z hlediska vývoje jazykových schopností a gramotnosti, ale na všechny děti předškolního věku. Program je navržen tak, aby bylo možné ho implementovat do běžného chodu posledních ročníků mateřských škol, a děti tak byly lépe připraveny na počátky čtení a psaní v první třídě. Náš záměr vycházel z našeho výzkumu s názvem „(Ne)úspěšné nastartování počátečního čtení: Co děti potřebují a co se (ne)naučí v prvních týdnech?“, který byl publikován v recenzovaném časopise pedagogika v roce 2022.

Pilotování této metodiky se podařilo dokončit a v roce 2024 plánujeme začít s šířením této metodiky mezi pedagogy, zejména v předškolních zařízeních. Zároveň máme pro rok 2024 v plánu rozšiřovat povědomí o tomto preventivním programu na konferencích a v časopisech, jak odborných, tak populárně naučných.

Druhý velký krok v rozvoji, který se podařilo nastartovat v roce 2023 je úprava Elkoninovy metody pro děti s odlišným mateřským jazykem. V uplynulém roce se podařilo vytvořit návrh na úpravy základní metodiky a začít s pilotováním úpravy ve třech mateřských školách. Program je poskytován dětem zdarma, čímž bylo možné přímo podpořit přibližně 18 dětí s odlišným mateřským jazykem.

V oblasti výzkumné a publikační činnosti se podařilo navázat spoluprací s Fakultou Humanitních studií Univerzity Karlovy. Naše společnost poskytuje možnost výzkumných praxí pro studenty, kteří naší společnosti pomohli k získání výzkumných dat od dětí, které procházejí Elkoninovým tréninkem. V rámci spolupráce s FHS UK byla roce 2023 obhájena diplomová práce, jež prokázala efektivitu intervence u dětí s obtížemi v oblasti jazykových schopností. V příštím roce plánujeme tuto aktivitu dále rozšířit a nasměrovat k odborným výstupům v recenzovaných či impaktovaných odborných periodikách.



První rok v číslech

Za prvních 7 měsíců se podařilo		
Realizovat kurzy pro odborníky	Počet kurzů	Počet vyškolených odborníků
	4	165
Realizovat podpůrné webináře pro lektory	Počet webinářů	Počet podpořených lektorů
	6	72
Dokončit politování Preventivního programu pro třídy MŠ	Počet spolupracujících mateřských škol	Počet podpořených dětí
	4	Přibližně 100
Začít pilotovat úpravu metodiky pro děti s odlišným mateřským jazykem	Počet spolupracujících mateřských škol	Počet podpořených dětí
	3	Přibližně 18



Finanční výkaz

Výkaz souhrnných příjmů (zisky a ztráty)

- Výnosy: 516 tis. Kč
- Náklady: 393 tis. Kč
- Zisk: 123 tis. Kč

Hospodaření v prvním roce ústavu

V roce 2023 činily celkové příjmy Iniciativy Elkonin z.ú. 516 tis. Kč. Nejvýznamnější podíl představovaly účastnické poplatky za vzdělávací aktivity. Iniciativa Elkonin zatím nežádala o žádné granty a dotace.

Výdaje v roce 2023 činily 393 tis. Kč. Nejvýznamnější položky této kategorie představovaly mzdy zaměstnanců s odvody a výdaje spojené s organizováním vzdělávacích aktivit (nájem, nákup vybavení, cestovné, provozní režie). Významnou část výdajů tvořila také naše nezisková aktivita pilíře IV – rozvoj metodiky. V tomto roce byly výdaje spojené zejména s pilotováním metodiky pro mateřské školy a úprav metodiky pro děti s odlišným mateřským jazykem. Nemalou část výdajů představovaly také prvotní výdaje nutné pro založení společnosti (webová stránka, účetní systém, úložiště dat, služby spojené se založením a chodem ústavu).

Do hospodaření pro rok 2024 vstupujeme se ziskem 123 tisíc Kč, což nám umožní více rozvíjet naše neziskové aktivity. Věříme, že i nadále se podaří financovat chod ústavu z příjmů z pořádání vzdělávacích kurzů a ústav tak bude soběstačnou společností bez nutnosti čerpání dotací z grantů.

Kontaktní informace



**Miroslava Nováková
Schöffelová**
Ředitelka
Telefon 776845004
schoffelova@gmail.com



Radka Smíšková
Administrativní a organizační
podpora
Telefon 606 225 766
kurz.elkonin@gmail.com

Informace o společnosti

Iniciativa Elkonin z.ú.

Na Návsi 525/6A 111 01 Praha 10

IČO: 19372477

Web: www.elkonin.cz



ELKONIN
příprava
na čtení